

SELETUSKIRI Pärnumaa Omavalitsuste Liidu 2023. aasta eelarve juurde

SISSEJUHATUS

Pärnumaa Omavalitsuste Liidu 2023. aasta eelarve on koostatud juhindudes asutuse põhikirjast, KOVide volikogude poolt heaks kiidetud Arengustrateegiast Pärnumaa 2035+, riigi poolt antud ülesannete ja partneritega sõlmitud lepinguliste kohustuste täitmiseks ning võttes aluseks koostööpartnerite esitatud taotlusi 2023. aasta eelarvesse. Eelarve materjalid moodustavad terviku: 2023. aasta detailne kulude jaotus tegevusalade, kululiikide ja finantseerimisallikate lõikes (*Lisa 1.1.*) ning käesolev seletuskiri.

2023. aasta eelarve projektis on toodud võrdlusandmetena 2022. a eelarve (kinnitatud 11.02.2022) ning 2023. a eelarve I (16.12.2022) ja II lugemine (10.02.2023).

Eelarve eelnõu esitatakse juhatuse poolt üldkogule võttes aluseks üldkogu poolt kinnitatud „Eelarve aluste ja menetlemise kord“.

2023. a eelarve on tulud kogusummas 2 126 333 € (II lugemine 2 248 315 €) ja kulud 2 122 803 € (II lugemine 2 244 785 €). 2022. a eelarve jääk 51 187, eelarve tulem on positiivne 3530 €.

Eelarve *Lisas 1.2.* on välja toodud omavalitsuste kaupa ja tegevuste lõikes taotlussummade võrdlusandmed 2022. aasta eelarvega. *Lisas 1.2.* ei kajastu Pärnu linna finantseerimist, kuna 2022. a võrdlusandmeid ei ole. Pärnu linna finantseerimine kajastatakse *Lisas 1.1.*

Omavalitsuste toetused, mille arvestamise aluseks on elanike arv, on aluseks võetud rahvastikuregistri andmed seisuga 01.01.2023.

Eelarve seletuskirjas välja toodud viited arengustrateegiale „Pärnumaa 2035+“ ja selle tegevuskava punktidele korrastatakse eelarve II lugemiseks, kuna uus arengustrateegia ja selle tegevuskava hakkab kehtima pärast Pärnu maakonna omavalitsuste volikogude poolt heakskiitmist.

Võrreldes eelarve I lugemisega on viited arengustrateegiale „Pärnumaa 2035+“ ja selle tegevuskava punktidele korrastatud ning viidud vastavusse uue kehtiva arengustrateegiaga.

POLi eelarvesse on esitanud taotlused järgmised koostööpartnerid, eelarve koostamisel on taotlustega arvestatud:

Tabel 1. Koostööpartnerite taotlused POLile

Koostööpartner	2023 aasta	2022 aasta
SA Pärnumaa Arenduskeskus	253 979	216 250
Laste- ja noorte vaimse tervise keskus *	209 575	194 912
TÜ Pärnu Kolledž	120 000	120 000
Pärnumaa koolisport (2023. a Pärnumaa Spordiliidu koosseisus)	23 100	23 570
Pärnumaa Spordiliit	21 254	21 136
SA Jõulumäe Tervisespordikeskus *	8 734	8 734
Pärnumaa Rahvakultuuri Keskseksel	500	500

*Taotluste summad sisaldavad nii Pärnu linna (otselepingud), kui maaomavalitsuste toetust (läbi POLi).

TULUD

Pärnumaa Omavalitsute Liidu tulud summas **2 126 333 €** (II lugemine 2 248 315 €) koosnevad majandustegevuse tuludest, sihtotstarbelistest ja tegevustoetustest ning muudest tuludest.

Tulud majandustegevusest summas 20 000 € sisaldab koolituste ja seminaride osamaksete ning muude teenuste vahendamist POLi liikmetele ja partneritele.

Sihtotstarbelised toetused summas **1 765 879 €** (II lugemine 1 885 276 €)

- projektitoetused summas 1 005 054 €, võrreldes 2022. a on filmifond kajastatud projektitoetuste all, tegemist on 2022. a KOVide poolt makstud sihtfinantseerimisega. Lisaks on kajastatud projektitoetuste all KOVide poolt makstud loomade varjupaiga ehituse finantseerimine, mida kasutatakse 2023. a., I lugemisel oli hinnanguline 2022. a jääk 785 000 €, seoses ehitustööde mittepiaanipärase realiseerumisega on tegelik jääk 2023. a 956 014 €;
- regionaalsed investeeringud tegevustoetuseks 5000 €;
- taotlus KOVidele maakondlike ühistegevuste finantseerimiseks summas 715 680 € (I lugemine 835 722 €), II lugemisel oli Laste ja noorte vaimse tervise keskuse toetus arvestatud koos Pärnu linnaga, III lugemiseks on selgunud, et Pärnu linn on sõlminud Pärnu Haiglaga otselepingu;
- Haridus- ja Teadusministeeriumi eraldi õpilasürituste korraldamiseks ning õpetajate ja koolijuhtide ainealaseks ühistegevuseks, koolieelsete lasteasutuste pedagoogide täienduskoolituseks 40 145 € (II lugemine 39 500 €), III lugemiseks on selgunud täpne HTMi toetuse summa.

Tegevustoetused summas 285 737 € (II lugemine 288 322 €)

- liikmemaks püsikuludeks 72 250 € (I lugemine 74 000 €). Liikmemaksu jagunemine: Pärnu linn koefitsient 1,5; Häädemeeste, Lääneranna, Põhja-Pärnumaa, Saarde ja Tori vald koefitsient 1,0; Kihnu koefitsient 0,4.
- riigieelarveline toetus arendustegevuseks, sh rahvatervise, siseturvalisuse ja kultuuritegevuse kulude katmiseks, ning KOP projektide rakenduskuludeks, täpne rahastus on selgunud ja eelarves III lugemiseks kajastatud.

2022. a eelarveliste vahendite jääk 51 187 € on suunatud 2023. a eelarvesse.

KULUD

Kulud kogusummas **2 122 803 €** (II lugemine 2 244 785 €) on jagatud kaheks osaks, millest I osa on maakondliku ühistegevuse kulud ja II osa POL üldkogu, büroo ning koolituste kulud ja reservfond.

I OSA – Maakondlik ühistegevus 1 896 867 € (II lugemine 2 019 872 €)

Maakonna identiteet 143 550 € (II lugemine 143 550 €). Võrreldes 2022. a on lisandunud uus tegevus Pärnumaa aasta isa valmine.

EESMÄRK: Tugevad kohalikud omavalitsused ja hoitud väärtused ning sümbolid

Lisas 1.1. on detailselt välja toodud tegevused koos summadega.

Kulude katmine omavalitsuste poolt on arvestatud printsiibil, et identiteeti panustavad kõik omavalitsused võrdse summa. Erandiks on XIII laulu- ja tantsupidu „Püha on maa“, kus omavalitsuste panus (va Pärnu linn) on ½ rahvaarv ja ½ peole pürgivate kollektiivide arv.

Pärnumaa ambitsioon on olla konkurentsivõimeline, edukas ja silmapaistev maakond, mis tagaks pärnumaalastele kvaliteetse elu-, töö- ja puhkekeskkonna ning inimesed tunneksid aasta-aastalt elukvaliteedi pidevat paranemist. Ning visiooniks on „Pärnumaa – ühiselt uue energiaga“ Et saavutada edu, tuleb

maakonnal lisaks kõrgete eesmärkide püstitamisele toetuda oma eripärale ja unikaalsusele ning väärtustada oma inimesi. Suhtuda inimestesse kui varasse, mitte kohustusse.

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ esimese tuumvaldkonna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on olulisteks märksõnadeks tugevad kohalikud omavalitsused, maakonna identiteedi hoidmine ja koostöö, mitmekülgne kultuurielu, maakonna kultuuripärand ja selle säilimine. Identiteedi üheks osaks on ka meie suurima vara – inimeste tänamine ja tunnustamine. Tuumvaldkonna strateegiliseks eesmärgiks on arukas, tegus ja tervist hoidev Pärnumaalane avatud, hoolivas ja koostöömeelses maakonnas. Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava punktidega: 1.1.1.1., 1.1.1.6, 1.2.3.16., 1.4.4.17., 1.6.1.1., 1.6.1.21., 1.6.2.11., 1.8.4.6., 1.9.2.2., 2.1.3.10.

- Eesti Vabariigi aastapäeva vastuvõtt ja vapimärkide üleandmine 10 000 €

Eesti Vabariigi sünnipäeva tähistamine Pärnus 23. veebruaril (manifesti ettelugemise päev) ning kõrgeima Pärnu maakonna tunnustuse (Pärnumaa vapimärk) ja Pärnu linna vapimärkide üleandmine. Pärnumaa vapimärgile kandidaatide esitamine on avalik ning vapimärgi saajad valib üldkogu.

Tegevusesse panustavad kõik Pärnumaa seitse omavalitsust, Pärnu linn otse oma eelarvest.

- Tähesära (kultuuri- ja spordirahva tunnustamine) 16 500 €

Pärnumaa aasta kultuuri- ja spordiauhindade üleandmine ning valdkonna eestvedajate tänamine ja tunnustamine. Maakonna tasandi kultuurirahva Tähesära korraldab POL ning auhindu antakse välja viies kategoorias: aasta üllataja; aasta toetaja; aasta(te) tegutseja; aasta rahvakultuuri tegija; aasta noor kultuuritegija. Kandidaatide esitamine on avalik ja laureaadid valib kultuurikomisjon. Vastuvõtu eelarve suurenemine on tingitud üldisest hinnatõusust ja soovist vastuvõtu kvaliteeti suurendada. Tähesära eelarve sisaldab ka laureaadide tunnustusi (preemiad) ja toetust spordirahva Tähesära läbiviimiseks. Spordirahva Tähesära korraldab Pärnumaa Spordiliit.

Selliste tunnustuste ja vastuvõttude kaudu jätkub ja tõuseb valdkonnas tegutsevate aktiivsete inimeste motivatsioon ning tahe tegutseda jätkub.

- Maakonna haridustöötajate tunnustamine 8000 €

Pikaajase traditsiooniga maakonna haridustöötajate tunnustamine maakondlikul tasandil. Maakonna tasandil antakse auhinnad välja kahesteistkümnnes kategoorias (aasta klassiõpetaja; aasta haridustegu; aasta haridussõber; aasta lasteaiaõpetaja; aasta õppeasutuse juht; aasta gümnaasiumiõpetaja; aasta põhikooli aineõpetaja; aasta klassijuhataja; aasta kutseõpetaja; aasta tugispetsialist; aasta huvialaõpetaja; aasta noorsootöötaja), mis ühitavad (va aasta noorsootöötaja) riikliku nominatsiooniga (Aasta Õpetaja). Kandidaatide esitamine on avalik. Maakonna tasandi auhindade saajad valib välja Pärnumaa Omavalitsuste Liidu hariduskomisjon riiki esitatud kandidaatide hulgast kevadel. Tulemused avalikustatakse uue õppeaasta alguses.

Kulud kaetakse HTM eraldisest.

- Maakonna õpilaste tunnustamine 4500 €

Pikaajase traditsiooniga Pärnumaa tublimate õpilaste märkamine ja tänamine. Vastuvõtule kutsutuid on orienteeruvalt 100. Vastuvõtule kutsutavad valivad omavalitsused ise vastavalt neile eraldatud kohtade arvule. Kohtade arv otsustatakse hariduskomisjonis. Õpilaste valiku puhul ei ole eesmärgiks tunnustada ainult olümpiaadide ja võistluste parimaid, vaid anda võimalus ka muus osas tublidele, aktiivsetele ja silmapaistvatele õpilastele tunnustuse saamiseks. Hariduskomisjon omavalitsuste poolt esitatud kutsutute vahel valikut ei tee.

Kulud kaetakse HTM eraldisest.

- Ettevõtjate tunnustamine 15 426 € ja kodanikuühiskonna tunnustamine 3 684 €

Sügisel toimuv traditsiooniline maakonna parimate ettevõtjate ja kodanikuühiskonna tunnustusüritus „Pärnumaa tegijad“, mille korraldajaks on SAPA. Pärnumaa tublisid tegijaid, olgu nendeks siis võimekad ettevõtjad või tegusad vabähendused, on aastaid märgatud ja erinevate konkursside raames ka auhindadega tunnustatud. Alates 2020. aastast korraldatakse ettevõtjaid ja kodanikuühiskonda siduvat ühist tunnustusüritust, eesmärgiga lähendada nii ettevõtluse kui

vabauhenduste ridades tegutsevaid ettevõtlikke inimesi. Konkurs Pärnumaa tegijad on kõrgeim maakonnapoolne tunnustus ettevõtjatele ja vabakonnale. Konkursi käigus selgitatakse välja enim tähelepanu vääriavad ettevõtted Pärnumaa jaoks olulisemates valdkondades, tublimad vabatahtlikud, tegusamad MTÜ-d, toetavamad organisatsioonid ning aasta teo tegijad. Nominentide tegemistest filmitakse videod.

Kogutaotlus KOVidele: ettevõtjate tunnustamine 18 000 € (2022. a 12 000 €) kodanikuühiskonna tunnustamine 4300 € (2022. a tasemel) Ürituse eelarvesse panustavad kõik omavalitsused võrdselt, Pärnu linn otse SAPA eelarvesse.

- Pärnumaa kaunis kodu ja C.R.Jakobsoni preemiad 5500€

Alates 2021. aastast on Pärnumaa kauni kodu ja C.R.Jakobsoni preemiate üleandmise vastuvõtt ja tänuüritus ühendatud üheks vastuvõtuks.

C.R.Jakobsoni preemiaid antakse maakonna poolt välja kahes kategoorias: populaarseim põllumees ja populaarseim haridus- ja kultuuritegelane. Preemiate saajate valikut, väljaandmist ning vastuvõttu korraldab POL. Kandidaatide esitamine on avalik ja laureaadid valib C.R.Jakobsoni preemiate žürii.

Kaunimate kodude konkursi eesmärgiks Pärnumaal on heakorraseme tõstmine, kodukaunistamise tava propageerimine, Pärnumaa üldilme parandamine ja maaelu väärtustamine. Konkurs viiakse läbi üks kord aastas Pärnumaa Omavalitsuste Liidu korraldamisel. Iga omavalitsus saab esitada ühe kandidaadi igasse kategooriasse. Omavalitsuse poolt esitatavad kandidaadid võivad olla nii eelmise aasta omavalituses toimunud Kauni kodu konkursi võitjad või muudel alustel valitud. Laureaadid valib Pärnumaa kauni kodu žürii.

Konkurss toimub järgmistes kategooriates: eramud tiheasustuses; maakodud; kortermajad; äri- ja tootmisobjektid ning ühiskondlikus kasutuses objektid. Tunnustamise ja tänuvastuvõtt toimub vahemikus juuni-august. Pärnu maakond (va Pärnu linn, kes esitab ise lisaks) esitab edasi riikliku tunnustuse saamiseks kolm parimat.

- Maakonna sotsiaalvaldkonna tunnustamine 16 340 € , lisandunud 2022. a vahendite jääk

Maakonna sotsiaalvaldkonna tunnustamine ja vastuvõtt on üsna uus tava, mis esmakordselt toimus 2021. aastal, kuid nüüd saab seda juba nimetada ka maakondlikuks traditsiooniks.

Sotsiaalvaldkonnaga tegelevate inimeste hulk maakonnas on suur ning inimeste panus mõõtmatu. Sotsiaalsed teemad ja probleemid on kasvutrendis. Valdikkonnaga tegelevate inimeste töö on väga raske ning kohati ebainimlik, tihti ka alarahastatud ning sageli mõistetamatu, mille kõigega tegelema peab, kõrvaltvaataja poolt. Kord aastas panustajad kokku kutsuda, neid tänada ja tunnustada on vähim, mida maakond teha saaks või tegema peaks.

Tunnustusi jagatakse neljas kategoorias: aasta sotsiaalvaldkonna tegu; aasta sotsiaalvaldkonna toetaja; aasta sotsiaalvaldkonna töötaja; aasta tervisedendaja. Kandidaatide esitamine on avalik. Laureaadid valib sotsiaalkomisjon (v.a aasta tervisedendaja, mille valib rahvatervise komisjon).

- Pärnumaa aasta isa valimine 1500 €

Pärnumaa aasta isa valimine toimus esmakordselt 2022. aastal. Idee algatajaks on Eesti Reservohvitseride Kogu ning partneritena on kaasatud Pärnumaa Omavalitsuste Liit ja Pärnu linn. Pärnumaa aasta isa konkursi eesmärgiks on soov juhtida nii tähelepanu vanemlikele väärtustele ja kui ka märgata ning tunnustada igapäevaselt meie kõrval tegutsevaid tublisid isasid, kes leiavad aega ühtemoodi panustada oma lastesse kui ka kogukonda. Kandidaatide esitamine on avalik ning nominendid ja laureaadi valib välja aasta isa žürii.

<https://aastaisa.ee/>

Pärnu linn toetab ürituse korraldamist otse oma eelarvest.

- XIII noorte laulu- ja tantsupidu „Püha on maa“. Kokku kulud 2022. - 2023. aastaks on 65 618 €; millest 2023. aasta eelarves 57 100 € (I lugemine 57 140 €, täpsustus 2022. a jääk) (sh KOVide finantseering 44 250 €, Pärnu linna finantseering on linnaeelarves)

Noorte laulu- ja tantsupidu toimub 30.06.23 - 02.07.23, kuid ettevalmistusprotsess algas 2021. aastal. 2021. aasta sügisel toimusid Tere päevad, esmane registreerimine peole ning õppematerjalide tellimine. Sõlmiti ELT SA ja POL vahel laulu- ja tantsupidude ettevalmistamise koostööleping ning nimetati kuraator. 2022. aastal jätkus ettevalmistusprotsess: peole registreerimise ja õppematerjalide tellimise teine voor; toimusid orkestrite, tantsupeo ja laulupeo esitluskontserdid; piirkondlikud seminarid ja seminarid tantsurühmade juhendajatele ning kooride ja orkestrite dirigentidele; kuraatorite infopäevad; infovahetus Pärnumaalt peole registreerunud kollektiivide juhtidega ning vajadusel nende abistamine.

2023. aasta jaanuaris algavad eelproovid (Pärnu maakonnas kokku 15 eelproovi), toimub rongkäigu kujunduse välja töötamine ja vajalike vahendite soetamine, peo nädala majutuskohtade staapide komplekteerimine ning vahendite soetamine ja läbirääkimine koolimajadega, peole akrediteerimine ja pidu, kokkuvõtete tegemine ning maakondlik tänuõhtu.

Laulu- ja tantsupeo mõistes kuuluvad Pärnumaa alla maapiirkonna omavalitsused (Kihnu, Häädemeeste, Lääneranna, Põhja-Pärnumaa, Saarde, Tori) ning Pärnumaad kureerib üks kuraator. Pärnu linnal on eraldi leping ELT SAGA ning oma kuraator.

Pärnumaa ja Pärnu linna kuraatorid teevad omavahel koostööd ning võimalusel tehakse ka tegevusi ühiselt (nt. eelproovid, kollektiivi juhtide väljaspool maakonda toimuvatele seminaridele transportimine, jne).

Pärnumaa osalemise kuludeks 2022. - 2023. aastal on:

- ✓ Kuraatori ja koolimajade staapide personalikulud kogusummas 32 848€
- ✓ Õppeseminarid ja eelproovid summas 7500 €
- ✓ Majutuskohtades vajaminevad vahendid summas 1600 €
- ✓ Transpordikulud, sidevahendid majades summas 300 €
- ✓ Rongkäiguga seotud kulud summas 7830 €
- ✓ Vahendid ja tegevused rühmadele, fotograaf, komisjoni kulud summas 6240 €
- ✓ Tänuõhtu (sh fotoalbum) summas 9300 €

Laulu- ja tantsupeo kuraatori tegevus tuleneb ELT SA ja POL vahelisest koostöölepingust ning maakonna seatud eesmärkidest. Kuraatori tegutsemise periood algab üks kuu enne peole registreerimise algust ja lõpeb peo kokkuvõtete tegemisega.

Kuraatori põhiülesanneteks üldisemas plaanis on:

- ✓ LTP alase informatsiooni liikumise korraldamine ja haldamine erinevatel tasanditel, olles infolülits ELT SA korraldusmeeskondade, erinevate maakonna organisatsioonide ja peol osalejate vahel.
- ✓ Infoliikumise korraldamine osalejate, partnerite, ELT SA vahel seoses koolituste, õppeseminaride, eelproovide ja õppematerjalide jagamisega.
- ✓ ELT SA peo registri haldamine, sh kollektiivide nõustamine, maakonna andmete haldamine ja nende õigsuse kontrollimine, eelproovide andmete sisestamine, kollektiivide eelproovide sisestamine
- ✓ Eelproovide korraldamine, sh kontsertmeisterite ja tehniliste teenindajate leidmine, eelproovide ruumide leidmine ja kunstilise toimkonna toetamine, eelproovis osalevate kollektiivide kontrollimine ja andmete sisestamine registrisse.
- ✓ Maakonna kollektiivide tutvustavate andmete kogumine meediakanalite, sh rongkäigu ning peo ülekannete tarbeks ERRile.
- ✓ Vajalike andmete kogumine osalejate akrediteerimiseks ning akrediteeritud osalejatele tunnuste (juhendaja rosetid, käepaelad, majutuskaardid, söögitalongid, jne) jagamine.
- ✓ Peo nädala staapide (majutuskohad) komplekteerimine, tegevuste ja kokkulepete sõlmimine, majutuskohtade jaotamine.
- ✓ Rongkäigu ettevalmistamine.
- ✓ Tänuõhtu korraldamine.
- ✓ Sisuliste ja finantsiliste kokkuvõtete koostamine.

Kuraatorite toetab tegevuste läbiviimisel POLi kultuurikomisjon.

Kuraatori tasuks on arvestatud 500 € bruto kalendrikuus perioodiks 01.01.22 – 30.11.23.

Kulude aluseks on eelnevad noorte- ja üldpeod.

2022. aastal kaeti vajaminevad kulud 2021. aasta jäägist, riigieraldistest ja ELT SA poolt laekuvast toetusest.

2023. aasta kulude jaotuse aluseks on ½ KOV elanike arv ja ½ KOV peole pürgivate kollektiivide arv ning

lisaks ELT SA poolt laekuvad eraldised. ELT SA eraldised POL eelarvesse kokku 2022. - 2023. aastal on 8520 €, (millest 650 € 2022. aastal), lisaks laekub 2023. aastal transpordi kompensatsiooni iga akrediteeritud osaleja kohta 12 €, mis kantakse edasi omavalitsustele.

Tabel 2. Peole pürgivate kollektiivide arv seisuga 01.01.2023

Omavalitsus	Tants	Laul	Rahva- muusika	Kokku
Häädemeeste	0	2	1	3
Kihnu	0	2	2	4
Lääneranna	4	4	0	8
Põhja-Pärnumaa	6	9	2	17
Saarde	3	2	1	6
Tori	4	3	0	7
Kokku kollektiive	17	22	6	45

TULEMUS: Pärnumaa identiteet ja ühised väärtused on hoitud on väärikalt tähistanud Eesti Vabariigi sünnipäeva, Pärnumaa vapimärgi saajate ring on täienenud, tänatud ja tunnustatud on erinevate valdkondade eestvedajaid ja parimaid. Maakonna laulu- ja tantsupidude toimumise traditsioon on elujõuline ning üleriigiliste laulu- ja tantsupidude protsess jätkunud ning Pärnumaa on väärikalt esindatud XIII noorte laulu- ja tantsupeol „Püha on maa“.

Maakonna arendustegevus 244 124 € (II lugemine 244 124 €)

Kulude katmine omavalitsuste poolt on arvestatud rahvaarvu põhiselt, II lugemisel aluseks võetud rahvaarv seisuga 01.01.2023 (I lugemisel rahvaarv seisuga 01.01.2022). Pärnu linna rahastus ei ole POLi eelarves, linn teeb otse sihtfinantseerimislepingud.

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

- Arengustrateegia tegevuste elluviimine 15 000 € (2022. a 8000 €). Suurenemine tuleneb sellest, et SAPAl ei olnud võimalus seoses piirangutega riigis 2021. a kõiki tegevusi ellu viia ning seetõttu kanti 2021. a kasutamata jäänud vahendid SAPA eelarves 2022. aastasse ning lisavahendeid POLilt vajati 2022. a vähem. 2023. a eelarve taotlus on 2021. a tasemel.

Planeeritud tegevused arendusvaldkonnas:

- ✓ strateegia heakskiitmine, elluviimise kokkuleppe sõlmimine, koostajate motiveerimine, strateegiadokumendi toimetamine ja trükkimine;
- ✓ koostöös Rahandusministeeriumiga maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Pärnu jõe ja kaldaala ruumiline perspektiiv ja seotus maakonnaplaneeringuga“ koostamine, uue üleriigilise planeeringu ÜRP 2040+ koostamisse panustamine ja osalemine protsessis;
- ✓ uuringute taotluste ettevalmistamine, hangete läbiviimine, vastavate projektide juhtimine, omaosaluse tagamine;
- ✓ vajalike maakondlike tegevuste käivitamine ja tööhoidmine, ühisprojektide ettevalmistamine, seminaride, info ja teemapäevade ning ideekonkursside korraldamine;
- ✓ POLi strateegilise ja ruumilise komisjoni töös hoidmine ja istungite ettevalmistamine, võrgustiku osalistele seminaride ja õppereiside korraldamine;

- ✓ kättesaadavate kvaliteetsete avalike teenuste meetme korraldamine maakonnas, meetme läbiviimiseks tingimuste loomine, vastava komisjoni töö käivitamine ja selles osalemine, arengustrateegias „Pärnumaa 2035+“ viidatud maakondlike ühisprojektide ettevalmistuse toetamine;
- ✓ suurtaristu koordineerimiskogu töö käivitamine ja töös hoidmine, vajalike nõupidamiste, seminaride korraldamine, ekspertide kaasamine, lobitöö, vajalike uuringute ettevalmistamine ja teostamine;
- ✓ MATA meetme korraldamine maakonna tasandil (2023 voor), alates 2024. aastast muudatusteks (4 aasta lõikes) valmistumine, objektide sõelumine ning taotluste ettevalmistamine.

- TÜ Pärnu Kolledži toetus 120 000 €, POL ja TÜ vaheline koostöölepe.
- Maakonna turismi turundustegevused 17 855 €, KOV kaupa arvestuse aluseks on võetud 2022. aastal KOVide poolt lepinguga Pärnu linnale eraldatud vahendid turismi turundamiseks.

Vastavalt POL 27.10.22 üldkogu otsusele nr 1-4.1/11/2022 nimetati aastateks 2023-2026 Pärnu DMO juhtpartneriks Pärnu Linnavalitsus, kes esitab Pärnu DMO nimel sihtfinantseerimistaotluse, kellega Ettevõtlaste ja Innovatsiooni Sihtasutus sõlmib sihtfinantseerimise lepingu, kellel on aruandluskohustus ning kes vastutab sihtfinantseerimistaotluses märgitud tegevuste teostamise ja tulemuste saavutamise.

Ning kohalike omavalitsuste (v.a Pärnu linn) kaasrahastuse lepingud vastava piirkonna turismisihtkoha turundamiseks sõlmitakse alates 2023. aastast Pärnumaa Omavalitsuste Liidu ja MTÜ Destination Pärnu vahel.

- personali- ja majandamiskulud 91 269 €, millest kaetakse juhataja (50%), arendusjuhi (100%), büroojuhi (60%) ja raamatupidaja (80%) tööjõukulud ning osaliselt nende töötajatega seotud majandamiskulud.

Maakonna turundustegevus 14 933 € (I lugemine 14 986 €)

Kulude katmine omavalitsuste poolt on arvestatud rahvaarvu põhiselt, aluseks võetud rahvaarv seisuga 01.01.2023. Pärnu linna rahastus ei ole POLi eelarves, linn teeb otse sihtfinantseerimislepingud.

EESMÄRK: Toetada turunduse kavandamise ja elluviimisega Pärnumaa konkurentsivõime kasvatamise kõiki fookusvaldkondi

- maakonna turundustegevus 6134 €. Paljud tegevused on järjepidevad, kuid uuel aastal soovitakse sisse tuua senisest rohkem koostööd siinse tööstussektoriga. Kui varem pandi rohkem rõhku just elukeskkonna tutvustamisele, siis see aasta keskendutakse rohkem töökeskkonna ja siinsete ettevõtete võimaluste tutvustamisele.

Põhitegevused:

- ✓ kolme veebilehe (parnumaa.ee, investinparnu.com ja parnukobar.ee) tööhoidmine, uue info lisamine ning vajadusel arendamine;
- ✓ koostöös kohalike tööstusettevõtetega Pärnumaa kui tööstuspiirkonna laiem tutvustamine;
- ✓ koostöös kohalike omavalitsustega Maal Elamise Päeva üleriiklik turunduskampaania;
- ✓ erinevate kanalites vajaliku info levitamine ning nähtavus;
- ✓ koolitused kohalikele ettevõtjatele.
- Majandamiskulud 2233 €;
- Tööjõukulud 6566 €, omavalitsused katavad 50% kuludest, 50% kaetakse PATEE projektivahenditest.

Maakonna haridus 33 645 € (II lugemine 33 000 €), muutus on tingitud HTMi toetuse selgumisest.

EESMÄRK: Andekate noorte arengu toetamine

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ esimese tuumvaldkonna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on üheks tegevussuunaks (1.2.3.) võimaluste tagamine valikuterohke ja kvaliteetse alus- ja üldhariduse omandamiseks.

Lepingu alusel eraldab Haridus- ja Teadusministeeriumi vahendid ja omavalitsused eraldavad täiendavad vahendid õpilasürituste, õpetajate ja koolijuhtide ainealase ühistegevuse, koolieelsete lasteasutuste pedagoogide täienduskoolituse kulude katmiseks. Haridus- ja Teadusministeeriumi leping ei hõlma Pärnu linna ja selle koole, kuna neil on eraldi leping HTMiga.

Eesmärk ja tegevused haakuvad liidu põhikirjaga ning arengustrateegia tegevuskava punktidega: 1.2.3.16., 12.4.1., 1.3.1.11.

TULEMUS: Haridus- ja teadusministeeriumi ja liidu vahelise lepingu tegevused on toimunud. Jätkunud on maakonna aineühenduste töö. Maakonnas on toimunud 40-50 piirkondlikku olümpiaadi ja viktoriini, keskmiselt 20 aineühenduse ühiseid seminare/koolitusi, jätkunud on alushariduse loomepäev, koolieelsete lasteasutuste pedagoogide täiendkoolitusteks eraldatud vahendid on omavalitsuste poolt sihtotstarbeliselt kasutatud ning pedagoogid saanud vajalikud koolitused.

- kulude katmise kaasfinantseerimiseks on maaomavalitsustele arvestatud täiendav toetus 3900 € (I lugemine 2100 €). Kulude jaotus elanike arvu põhised.

Maakonna kultuuritegevus 35 700 €

EESMÄRK: Mitmekülgne kultuurielu

Maakonnal tuleb lisaks kõrgete eesmärkide püstitamisele toetuda oma eripärale ja unikaalsusele. Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ esimese tuumvaldkonna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on olulisteks märksõnadeks mitmekülgne kultuurielu, tugev ja hoitud identiteet ning maakonna kultuuripärand ja selle säilimine.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava eesmärgi 1.6. „Mitmekülgne ja kõigile kättesaadav kultuurielu“ punktidega: 1.6.1.1., 1.6.1.5., 1.6.1.6., 1.6.1.21., 1.6.1.22., 1.6.1.23., 1.6.1.24., 1.6.1.27., 1.6.1.38., 1.6.2.3., 1.6.2.10., 1.6.3.7.

Lisaks maakonna enda panusele (sündmused, rahaline- ja inimressurss) on oluline täita ka MARO ülesandeid, milleks on: 1) maakonna kultuuripoliitika kujundamine ja elluviimine ning maakondlike arengustrateegiate ja teiste maakonna või regiooni arengueeldusi loovate kultuurivaldkonna kavade väljatöötamine, täiustamine ja elluviimine; 2) üleriigiliste laulu- ja tantsupidude maakondliku komisjoni töö korraldamine; 3) koostöö korraldamine kohaliku omavalitsuse üksuste, erinevate kultuuriasutuste ning -organisatsioonide, koolide ja teiste institutsioonidega; 4) maakonna kultuurialase ühistegevuse koordineerimine ja korraldamine; 5) maakonna ja kohaliku identiteedi teadvustamine ning kultuuriajaloolise eripära ja järjepidevuse säilitamine ning kaitsmine; 6) maakonna kultuurisituatsiooni analüüs ja arenguprotsessidele hinnangu andmine; 7) kohalike omavalitsuste ja nende allasutuste, koolide ja teiste institutsioonide nõustamine kultuurivaldkonda kuuluvates küsimustes; 8) kultuuriteabe kogumise korraldamine, analüüsimine, vahendamine ja levitamine.

Pärnumaa Rahvakultuuri taotleb majandamiskulude katmiseks summas 500 €. Sündmuste fondist tehakse eraldised konkreetsetele maakondlikele sündmustele kultuurikomisjoni otsuse alusel esitatud projektitaotluste põhjal. Projektide esitamise võimalusest teavitatakse e-kanalite vahendusel, projektitaotlused esitatakse kinnitatud vormil. Toetuse saanud taotlejatega sõlmitakse toetuse kasutamise lepingud, mis sisaldavad ka aruandekohustust.

TULEMUS: Maakonnas on esindatud võimalikult lai skaala erinevaid kultuurivaldkondi ja tegevusi. Toimunud on erinevad maakondlikud kultuurisündmused, üleriigilise laulu- ja tantsupeo protsessi jätkusuutlikkus on tagatud, maakondlike laulu- ja tantsupidude traditsioon on jätkunud. Projektide kaudu on toetatud spordi- ja kultuurisündmusi, mille kaudu saavad osa erinevad sihtgrupid. MAROLE pandud kohustused on täidetud mahus, mis on kokkulepitud liidu kultuurikomisjonis ning mida koostöös omavalitsuste kultuurivaldkonna inimestega on suudetud ellu viia.

Maakonna sporditegevus 46 254 €

EESMÄRK: Aktiivne tegelemine liikumisharrastustega ja tulemuslik sporditöö

- Pärnumaa Spordiliidu taotlus maaomavalitsustele on summas 21 254 €, mis sisaldab tööjõukulusid, majanduskulusid, spordiürituste läbiviimisega seonduvaid kulusid. Lisaks taotletakse Pärnu linnalt 9000 €. Maaomavalitsuste osa on jaotatud vastavalt elanike arvule.
- Pärnumaa Koolisport (alates 01.09.2022 Pärnumaa Spordiliidu koosseisus) on esitanud taotluse summas 23 100 € (2022. a jääk 1700 €, eraldis 21 400 €), mis sisaldab tööjõukulu, õpilaste võistluste korralduskulu ning administreerimis- ja ruumide ülalpidamiskulu. Eelarve projektis kajastatud toetuse finantseerimine on jagatud maaomavalitsuste vahel õpilaste arvu põhisel.
- Jõulumäe Tervisespordikeskus kasutab toetus kunstlume tootmiseks. Jõulumäe Tervisespordikeskus on esitanud taotluse 2022. tasemel, maaomavalitsuste poolt finantseerimine on jaotatud elanike arvu põhisel.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava eesmärgi 1.8. „Aktiivne tegelemine liikumisharrastusega ja tulemuslik sporditöö“ punktidega: 1.8.1.1., 1.8.1.3., 1.8.1.9., 1.8.3.1., 1.8.4.4., 1.8.4.6.

Pärnu linna rahastus ei ole POLi eelarves, linn teeb otse sihtfinantseerimislepingu.

Väliskoostöö 27 000 €

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Eesmärk ja tegevused haakuvad Pärnumaa Omavalitsuste Liidu põhikirjaliste eesmärkidega ning arengustrateegia eesmärgiga 1.1. „Isikupärased ja oma identiteeti väärtustavad tugevad kohalikud omavalitsused“. Lisaks on MARO üheks ülesandeks sõpruspiirkondadega koostöö edendamine.

Pärnu maakond omab pikaajaseid suhteid Buskerudi maakonnaga Norras. Norras toimunud haldusreformi järgselt taaselustati 2021. aastal suhted Viken maakonnaga. Lisaks otsustas üldkogu 2019. aastal luua sõprussuhted St Mary maakonnaga Marylandis, esimene külastus sinna toimus augustis 2022. Pärnu maakond teeb koostööd ka Põhjamaade Ministrite Nõukogu (PMN) Eesti esindusega, kellega koostöös toimub iga-aastaselt Põhjala kirjanduse nädal ning programm „Põhjala kirjanikud piire ületamas“ (lisaks eriprojektid) ja teisi sündmusi koolidele ja lasteaedadele. Koostöös PMNiga on toimunud erinevaid projekte haridusest ühistranspordini.

Europe Direct infopunkte on Eestis kokku 8. Europe Direct Pärnumaa (ED) infopunkt aitab kaasa erinevate sihtgruppide teadlikkuse suurenemisele Euroopa Liidust ja Euroopa Liiduga seonduvatest teemadest. ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele, teavitamine ja kodanike kaasamine, suhtlemine kohaliku meedia ja teiste teabelevitajatega, koostöö edendamine piirkondlike ED teabekeskustega.

Lepingujärgselt on Euroopa Komisjoni projektitoetus (otse SAPA eelarvesse) summas 34 200 € ja taotlus POLi kaasfinantseeringuks 19 000 €.

2023. a on planeeritud tihedam väliskoostöö partneritega ja seetõttu arvestatud vastuvõtu- ja esinduskuludeks 8000 €.

TULEMUS: Pärnumaa elanikud on teadlikumad Euroopa Liidust ja sellega seonduvatest teemadest.

ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele. Väliskoostöö on laienenud ning partnerlus olemasolevate sõprusmaakondadega (Viken Norras ja St.Mary USAs) on tugevnenud.

Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus 145 281 € (II lugemine 268 931 €)

Vähenedmine tingitud Laste ja noorte vaimse tervise keskusele eraldatavast toetusest. II lugemisel oli arvestatud, et Pärnu linna toetus on läbi POLi, III lugemiseks on selgunud, et Pärnu linn on Pärnu Haiglagaga teinud juba otse sihtfinantseerimislepingu.

EESMÄRK: Tervisedendus, elanike heaolu ja turvaline maakond ning kohalike omavalitsuste koostöö

- Tervise Arengu Instituudi (TAI) toetus on mõeldud maakondliku tervisedenduse ja siseturvalisuse tegevuste ning sündmuste läbiviimiseks, 2023. a eraldis 25 000 € (2022.a 28 000 €). Lisaks rahvatervise ja turvalisuse spetsialisti töajookule (100%) ning majandamiskulu.

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ esimese tuumvaldkonna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on alaeesmärkideks tervisedendus ja elanike heaolu ning turvaline maakond.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava punktidega: 1.4.1.1., 1.4.1.2., 1.4.1.3., 1.4.1.5., 1.4.1.6., 1.4.1.10., 1.4.1.14., 1.4.4.1., 1.4.4.17., 1.7.1.1., 1.7.2.4., 1.7.2.7., 1.7.2.8., 1.7.2.9., 1.7.2.12., 1.7.2.14., 1.7.2.14. ning Pärnumaa tervise- ja heaoluprofiiliga.

Lisaks arengustrateegias märgitule ja maakonna enda panusele (sündmused, rahaline- ja inimressurs) on oluline täita ka MARO ülesandeid, milleks on:

- 1) analüüsida rahvastiku tervise seisundi, sh tervisealase ebavõrdsuse ja siseturvalisuse olukorda maakonnas; koostada ülevaateid ja aruandeid, sh tehes selleks vajaliku koostööd asjaomaste asutuste ja ühingutega ning vajadusel tellida analüüsi, ekspertarvamusi ja uuringuid ning koordineerida nende koostamist.
- 2) korraldada huvikaitset rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonnas ja kavandada strateegiliste eesmärkide ja tegevusi sh tagada valdkonna kavandamine maakonna arengustrateegia jt plaanide koostamises.
- 3) koordineerida rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna tegevuste elluviimist ning vajalike tervist ja turvalisust toetavate teenuste pakkumist maakonnas vähemalt tervise- ja heaoluprofiilis kajastatud prioriteetsete mõjurite ohjamiseks.
- 4) valmistada ette ja toetada rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna juhtimiseks vajalike võrgustike (sh tervise ja turvalisuse nõukogu) loomist, arendamist ja töö korraldamist sh korraldada ja vajadusel tellida arendamiseks vajalikke koolitusi ja seminare, korraldada võrgustikeks vajalike kogude loomist ja töökorralduse väljatöötamist.
- 5) juhendada ja nõustada kohalikke omavalitsusi ja teisi osapooli valdkondlike tegevuste analüüsimisel, kavandamisel ja elluviimisel sh rahvatervise ja siseturvalisuse teemade kajastamisel kohaliku omavalitsuse arengukavas jt plaanides, kohaliku võrgustikutöö arendamises ja kogukondade võimestamises.
- 6) osaleda valdkonna riiklikes võrgustikes, koostöös asjaomaste riigiasutustega koordineerida.

- Laste ja noorte vaimse tervise keskus on esitanud taotluse kogumahu (sh Pärnu linn) 209 575 € (2022. a 194 912 €) laste ja noorukite vaimse tervise teenuse arendamiseks ja edendamiseks, teenuse kättesaadavuse parandamiseks regionaalsel tasandil, võikustikutöö arendamiseks, koolituste läbiviimiseks, laste ja noortega kokku puutuvate spetsialistide pädevuse ja üldise teadlikkuse tõstmiseks vaimse tervise probleemidest ning koostöö arendamiseks sotsiaal-, haridus- ja meditsiinivaldkonna vahel. Kuna Pärnu linn on sõlminud otse lepingu, siis maaomavalitsuste toetus POLi eelarves on 85 925 €.

Omavalitsused finantseerivad tegevusi, mis ei kuulu Haigekassa poolt rahastamisele.

Finantseerimine jaguneb eelmise aasta reaalse kasutuse järgi, perioodil 01.01-31.12.2022.

Tabel 3. Rahastuse jagunemine

Period 01.01-31.12.2022			
	rahastus	tk	osakaal %
Häädemeeste	14 230	52	16,6%
Lääneranna	5 473	20	6,4%
Põhja-Pärnumaa	16 692	61	19,4%
Saarde	11 220	41	13,1%
Tori	37 763	138	43,9%
Kihnu	547	2	0,6%
KOKKU	85 925	314	100,0%

Arengufond ja Euroopa Liidu projektide omaosalus 36 698 €

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Käimasolevate ja uute projektide omafinantseeringud. Finantseerimises osalevad kõik omavalitsused Rahastus jaotatud elanike arvu põhisel.

Projektide elluviija ja omafinantseeringu taotleja on SAPA.

Tabel 4. Rahastuse jagunemine

Arengufond: projektide omaosalused 2023					
Omavalitsus	Rahvaarv 01.01.23	PATEE "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks"	KRAV projekti omafinantseering	Omafinantseering arenguprojektides	KOKKU
Häädemeeste	5 047	1 686	506	575	2 767
Lääneranna	5 198	1 736	521	592	2 849
Põhja-Pärnumaa	7 976	2 664	799	909	4 372
Saarde	4 505	1 505	451	513	2 469
Tori	12 474	4 167	1 249	1 421	6 837
Kihnu	691	231	69	79	379
Pärnu *	51 874	17 328	5 196	5 911	28 435
KOKKU	87 765	29 317	8 791	10 000	48 108

* Pärnu linn sõlmib finantseerimislepingu SAPAga otse.

Tabel 5. Projektid ja omafinantseeringu summad

Projekti nimi	Algus	Lõpp	Summa	Selgitus
PATEE "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks" *	jaanuar 2020	detsember 2023	46 342	Ettevõtluskeskkonna arendustegevused, noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlikkusõppe arendamine, innovatsiooniplatvormi KOBAR allprogrammi Rohekobar käivitamine, ettevõtluse mitmekesistamist soodustav, era- ja avaliku sektori koostöös IT- ja tehnoloogiaalase ning ettevõtjate vajadustele vastava täiendõppeprogrammi (koolituse) väljatöötamine ja käivitamine (või sarnase algatuse laiendamine Pärnumaale ning Pärnumaa ettevõtjatele sobivaks kohandamine)
KRAV "Kohaliku ja regionaalse arendusvõimekuse tõstmine" projekti omafinantseering	jaanuar 2023	juuni 2023	8 791	SAPA on esitamas meetmesse KRAV projekti "Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR tegevussuundade edasiarendamine" uuringu teostamiseks. Uuringu viib läbi projektipartner TÜ Pärnu kolledž. Uuring on üheks sisendiks meetmesse "Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond" esitavatele projektidele "Innovatsioonikeskus KOBAR" (2024-2026) ja "Innovatsioonilinnak KOBAR" (2027-2029) ning annab sisendi Pärnumaa ettevõtlusvaldkonna arendajatele: Pärnumaa Ettevõtete Koda, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Pärnu esindus, MTÜ Destination Pärnu, MTÜ ForwardSpace ning tööjõu ettevalmistamisega tegelevatele haridusasutustele, sh TÜ Pärnu kolledž, Pärnumaa Kutsehariduskeskus, Pärnu Saksa Tehnoloogiakool jne. Projekti maht ca 30 tuhat, omaosalus 30%
Omafinantseering arendusprojektides	jaanuar 2023	detsember 2023	10 000	Omafinantseering projektides (sh rahvusvahelistes) osalemiseks
KOKKU	x	x	65 133	x

*2023. a omafinantseering 29 317 €, eelnevate aastate omafinantseering 17 025 €.

Pärnumaa Filmifond 40 000 €

Pärnumaa Filmifondi eesmärgiks on edendada Pärnu maakonnas professionaalset audiovisuaalsete teoste tootmist, luua alus professionaalsele filmitgevusele Pärnumaal läbi audiovisuaalsete õpetegevuste ja -projektide toetamise, tuua Pärnu maakonda investeringuid, reklaamida Pärnu maakonda Eestis ja välismaal. Pärnumaa Filmifond kaasrahastab nii Eesti- kui välismaa mängu- ja dokumentaalfilme, seriaale, muusikavideosid tuues Pärnumaa filmitegijale ja –vaatajale lähemale.

Pärnumaa Filmifondi statuut on kinnitatud 16.12.22 üldkogu istungil. Loodud on Pärnumaa Filmifondi veebileht <https://parnumaa.ee/filmifond/> ja logo. Ekspertkomisjon on moodustatud ja ekspertkomisjoni koosseis kinnitati 10.02.23 üldkogu istungil.

2022. aastal tegid Filmifondi sihtfinantseerimise maksed Häädemeeste, Lääneranna, Põhja-Pärnumaa, Saarde ja Tori. Sihtfinantseerimise jaotus elanike arvu põhisel.

2023. a KOVIDelt täiendavaid vahendeid ei koguta.

Pärnu Linnavalitsus on oma 23.03.2023 kirjaga nr 7-22/1944-1 teada andnud nõusolekust liitumiseks Pärnumaa Filmifondiga. Linna toetussumma planeeritakse Pärnu linna 2023 lisaeelarvesse.

Hetkel ei ole Pärnu linna 2023 toetussumma teada ja Pärnumaa Filmifondi kaudu (statuudi punkt 2) ei saa Pärnu linna haldusterritooriumi hõlmavaid projektitaotlusi menetleda ja rahastada.

Peale Pärnu Linnavolikogu lisaelarve kinnitamist ja Pärnumaa Filmifondi toetussumma selgumist, kajastatakse toetus POLi eelarves ja muudetakse filmifondi statuuti ning Pärnumaa Filmifondi tegevus laieneb ka Pärnu linna haldusterritooriumile.

Pärnumaa Filmifondi eesmärk ja tegevus haakub arengustrateegia punktiga 1.6.2.3.

Ettevõtluskeskkonna arendustegevus (SAPA) 13 494 €

EESMÄRK: Ettevõtlusteadlikkuse arendamine ja tööjõu ettevalmistamine ning kestlik ja koostöövõimeline ettevõtluskeskkond

Kulude katmine omavalitsuste poolt on arvestatud rahvaarvu põhiselt, aluseks võetud rahvaarv seisuga 01.01.2023. Pärnu linna rahastus ei ole POLi eelarves, linn teeb otse sihtfinantseerimislepingud.

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava:

- punkt 2.1.3.10 „Pärnumaa ettevõtlusnädala korraldamine ettevõtlusteadlikkuse suurendamiseks, ettevõtliku eluhoiaku arendamiseks ja ettevõtlusega tegelejate tunnustamiseks“;
- tegevussuund 2.1.2. „Ettevõtlusalase koostöövõrgustiku tugevdamine“;
- tegevussuund 2.3.1. „Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe toetamine“, 2.3.2. „Õpilaste ja tudengite karjääriplaneerimise sidumine maakonna ettevõtlus- ja töövõimalustega“

Tegevused ja eesmärgid:

- Ettevõtlusnädal, Pärnumaa noorte inspiratsioonipäev 6134 €. Eesmärk: Propageerida ettevõtlikkust ja ettevõtlust. Pärnumaa noorte inspiratsioonipäeval toimuvad inspiratsioonitund, erinevad töötoad ning Ettevõtliku kooli edulugude tutvustamine ja tunnustamine. Inspiratsioonipäevast võtab üle 500 noore Pärnu linna ja maakonna koolidest.
- Pärnumaa naisettevõtjatele ürituste korraldamine 2453 €. Eesmärk: Naisettevõtjate inspireerimine ettevõtlusega tegelemiseks üle maakonna, kogemuslugude vahetamine, visiidid teiste omavalitsuste ettevõtjate juurde. Võrgustikus ca 600 liiget. Kasusaajate arv: kuni 20 ettevõtjat ühel üritusel, kokku kuni 6 üritust. Üritustel omafinantseering ettevõtjate poolt 10%.
- Noorte ettevõtlikkus 4907 €. Eesmärk: Noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlikkusõppe edendamine (sh Ettevõtlik kool). Tegevused: Ettevõtliku kooli maakondliku ja üle-eestilise edulugude konkursi korraldamine; Ettevõtliku kooli maakondliku edulugude konkursi tunnustusürituse korraldamine; Ettevõtliku kooli Haridusfestivali korraldamine ja Pärnumaa koolidega festivalil osalemine; laatade, võistluste, seminaride, õppereiside ja koolituste korraldamine; tehnoloogiapäevade korraldamine, õpilasfirmade laatade korraldamine.

Vabaihenduste tegevus 10 119 €

EESMÄRK: Laiapõhjaline aktiivne ja toimiv kodanikuühiskond

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava tegevussuunaga 1.9. „Laiapõhjaline aktiivne ja toimiv kodanikuühiskond“.

Sisaldab koostööpäevade ja ürituste korraldamist kogukondades (695 €) ja KOP rakenduskulusid 9424 €. Tegevused: töötoad, koolitused MTÜdele, et saavutada KOBAR eesmärgid, valmistada uue perioodi projekte ellu viima. MTÜdele erinevate teenuste pakkumine - eestvedajate inspireerimine, nõustamine, informeerimine, koolituste korraldamine, tunnustamine, aktiivsete kodanike kaasamine.

Varjupaikade MTÜ 113 300

EESMÄRK: Kohalike omavalitsuste ühistegevus

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava punktidega 1.1.1.18 „Teenuste arendamine halduspiiride üleselt“ ja 1.1.1.19. „Pärnumaa kodutute loomade varjupaiga ehitus“.

Omavalitsuste toetus püsikulude katmiseks. Eelarve I lugemisel oli finantseerimise aluseks võetud ekslikult 2021. a üheksa kuu (jaanuar-september) teenuse kasutamine. Tegelikult pidi aluseks olema 2022. a üheksa kuu teenuse kasutamine. Eelarve II ja III lugemiseks on arvestuse aluseks 2022. a (12 kuud) kasutus. Varjupaikade MTÜ ja Pärnumaa Omavalitsuste Liidu vahel on 01.05.21 sõlmitud operaatori teenuse leping, kehtivusega kuni 30.06.2023. Lepingu järgselt on igakuine valmisoleku tasu summas 6920 €, millele lisanduvad elekter ja vesi. 2023. a eelarvesse on kulude katmine arvestatud järgnevalt: operaatori teenus kuni 30.06.2023 kuus 6920 €, alates 01.07.2023 arvestatud operaatori teenuse indikatiivne kallinemine 20%, vee- ja elektrikulude arvestuse aluseks on võetud 2022. a tegelikud kulud.

Arvestuse aluseks 2022. a tegelikud elektri- ja veekulud:

- Operaatoriteenus 91 300 €
- Elektrikulu 21 000 € (I lugemine 17 000 €)
- Veekulu 1000 €

Tabel 6. Teenuse kasutamise osakaal

KOV	2022 tegelik kasutus (loomade arv)	Osakaal	Summa 2023 eelarves
Häädemeeste	93	13%	14 696
Lääneranna	51	7%	8 059
Põhja-Pärnumaa	89	12%	14 064
Saarde	43	6%	6 795
Tori	144	20%	22 755
Pärnu	297	41%	46 931
KOKKU	717	100%	113 300

Loomade varjupaiga rajamine kokku 989 557 €

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava punkt 1.1.1.19. “Pärnumaa kodutute loomade varjupaiga ehitus“.

Eelarve I lugemisel hindas büroo projektirahastuse edasikandumist 2023. aastasse summas 785 000 €, seoses ilmnenud probleemidega ehitusprojektis ei olnud võimalik ehitusgraafikust kinni pidada ja 2023. aastasse kandus projektirahastus summas 856 014 €.

2022. a alustatud ehitustegevuse jätkamine. Seoses ilmnenud vajadusega lisatööde ja projekti muudatuste tegemiseks on KOVIDelt vajalik lisarahastus kogusummas 50 000 € (I lugemine 15 000 €). Büroo ei oska hetkel hinnata, kas tekib veel täiendavalt lisarahastuse vajadus.

2023. a eelarves on arvestatud hetkel teadaoleva lisarahastuse vajadusega:

Tabel 7. Lisarahastuse vajadus

Omavalitsus	elanike arv 01.01.2023	finantseeringu summa
Häädemeeste vald	5047	2 898 €
Lääneranna vald	5198	2 985 €
Põhja-Pärnumaa vald	7976	4 580 €
Saarde vald	4505	2 587 €
Tori vald	12474	7 163 €
Pärnu	51874	29 787 €
KOKKU	87074	50 000 €

II OSA – POL administreerimiskulud ning koolituste ja seminaride korraldamise kulud, kokku summas 215 361 € (II lugemine 215 913 €)

EESMÄRK: POL põhikirja ja lepinguga liidule pandud kohustuste täitmine, üldkogu ja büroo tõrgeteta toimimine

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ esimese tuumvaldkonna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on oluliseks märksõnaks tugevad kohalikud omavalitsused ja koostöö.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava punktidega: 1.1.1.1., 1.1.1.3., 1.1.1.4., 1.1.1.5., 1.1.1.6., 1.1.1.10., 1.1.1.12., 1.1.1.13., 1.1.1.14., 1.1.1.15., 1.1.1.16., 1.1.1.18., 1.2.1.9., 1.2.3.16.

Lisaks arengustrateegiale, volikogude poolt ühiseks täitmiseks delegeeritud ülesannetele on Pärnumaa Omavalitsuste Liidu põhikirjaline eesmärk Eesti Vabariigi kehtiva seadusandluse ja käesoleva põhikirja kohaselt kohaliku omavalitsuse üldisele arengule kaasaaitamine, esindamine, ühistegevuse kaudu maakonna ühtlase, tasakaalustatud ja jätkusuutliku arengu toetamine, maakonna kultuuritraditsioonide säilitamine ja edendamine, demokraatliku otsustamisprotsessi laiendamine, maakonna ja oma liikmete esindamine, koostöö arendamine, info ja kogemuste vahetamine, oma liikmete ühiste huvide ja õiguste kaitsmine ja liikmetele seadusega ettenähtud ülesannete paremaks täitmiseks võimaluste loomine ning seaduse või lepinguga liidule pandud kohustuste täitmine.

Pärnumaa kuue kohaliku omavalitsuse volikogud on omavalitsusüksuste ühiselt täidetavad ülesanded (maakonna arengu kavandamine ja selle elluviimine, rahvatervise ja siseturvalisuse valdkond, maakonna kultuurikorraldus, maakonna sümbolid) delegeerinud täitmiseks Pärnumaa Omavalitsuste Liidule.

Haridus- ja teadusministeeriumi lepingu alusel toimub liidu kaudu maakonna (v.a Pärnu linn) aineühenduste tegevuste ja õpilaste võistluste (viktoriinid, olümpiaadid) koordineerimine ja rahastamine.

Põhikirjaliste ja lepinguliste kohustuste täitmiseks on vajalik üldkogu ning büroo olemasolu.

TULEMUS: Põhikirjalised ja lepingulised kohustused on täidetud.

Üldkogu kulud kokku on 48 092 €

Personalikuludeks on planeeritud 38 092 € (2022. a tasemel). Personalikulud koosnevad: üldkogu esimehe ja aseesimehe brutotasu, vastavalt 600 € ja 500 € kuus, komisjonide esimeeste brutotasuks on arvestatud à 100 € kuus ning eelarves on arvestatud kümne komisjoniga ja KOP hindamiskomisjoni (5 liiget) brutotasud 6 € ühe projekti hindamise eest.

Majandamiskulud 10 000 € (2022. a 9000 €) - üldkogu istungite, valitsusjuhtide kogu, erinevate nõukogude (nt turvalisus) ja komisjonide koosolekute ning seminaride (sh kevad- ja augustiseminar) kulud, Pärnumaa vapimärkide ja sümboolikaga (lipp jne) seotud kulud.

Büroo kulud kokku 142 821 €

27.10.22 üldkogu istungil andis juhatus liikmete esindajatele teada, et on soov luua bürosse hariduse- ja noorsootöö koordinaatori ametikoht. Nimetatud ametikoha vajalikkus on välja toodud igal aastal arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ seire käigus.

Hariduse- ja noorsootöö koordinaatori töövaldkonda hakkavad kuuluma haridust puudutavad maakonna ülesed tegevused. Sealhulgas Pärnumaa aineühenduste ja õpilasürituste tegevuste koordineerimine (HTM leping), koostöö TÜ Pärnu kolledži ja Pärnumaa kutsehariduskeskusega üldhariduse valdkonnas, koostöö Pärnumaa Koolijuhtide Ühendusega, maakondlike haridusteemaliste ühisprojektide ja sündmuste (konverentsid, festivalid, õpilassündmused, jne) algatamine ja elluviimine ning partneri osa täitmine. Näiteks on hetkel Pärnu linnavalitsusel koostamisel maakondlik uuring „Pärnu linna ja maakonna kaasava hariduse olukorra analüüs“, milles POL on partner.

Hariduse- ja noorsootöö koordinaatori ülesandeks on koordineerida omavalitsuste vahelist koostööd riiklikult toetatavate õpilaskodu kohtade planeerimisel, taotlemisel ja jaotamisel ning munitsipaalomandis olevate õpilaskodu kohtade planeerimist ning kasutamist. Lisaks POL kõrghariduse- ja teaduskoostöö komisjoni ja hariduskomisjoni töö koordineerimine, tegevuste elluviimise toetamine. Tulevikus on valmis koordineerima maakondlikult riigieksamitega seonduvat. Samuti maakonna avatud noortekeskuste koostöö koordineerimine ja muude maakonna ülesed haridusteemadega tegelemine, milles on ühiselt kokku lepitud. Hariduse- ja noorsootöö koordinaatori ülesandeks on ka arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskavas haridusvaldkonda puudutavate tegevuste elluviimine.

Hariduse- ja noorsootöö koordinaatori ametikoha loomine haakub arengustrateegia tegevuskava punktidega 1.1.1.13. ja 1.1.1.16.

Personalikulu sisaldab sekretäri, sisekontrolli nõuniku, hariduse- ja noorsootöö koordinaatori ning varjupaiga ehituse projektijuhi töötasu.

Seminaride ja koolituste kulud summas 24 448 € (II lugemine 25 000 €), millest ühiskoolituste kulud summas 4448 € (II lugemine 5000 €, vähenemine on seotud RM arendustegevuse toetuse summa selgumisega) ja osamaksetega koolituste kulud 20 000€.

Osamaksetega koolituste eest tasutakse arve alusel ja tulud kajastuvad eelarve projekti real „tulud majandustegevusest“ samas summas.

Seletuskirja koostasid:

Kristel Ernits, sekretär

Kaire Piiroja, raamatupidaja

24.03.2023

Kasutatud lühendid:

DMO	Destination Marketing Organization (sihtkoha turunduse organisatsioon)
ED	üle-Euroopaline Euroopa Komisjoni võrgustik, millel on üle 500 Europe Direct teabekeskust, Eestis on 8 Europe Direct teabekeskust ja üks nendest SA Pärnumaa Arenduskeskuses
ELT SA	Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA
ERR	Eesti Rahvusringhääling
HTM	Haridus- ja Teadusministeerium
KIK	Keskkonnainvesteeringute Keskus SA
KOBAR	Pärnumaa Arenduskeskuse, Pärnu linna ja Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži koostööprojekt, millega koondatakse Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž, Pärnumaa Ettevõtlusinkubaator ja Arenduskeskus ühisesse tegevusruumi
KOP	kohaliku omaalgatuse programm
KOV	kohalik omavalitsus
KRAV	projekt "Kohaliku ja regionaalse arendusvõimekuse tõstmine"
LTP	laulu- ja tantsupidu
MARO	maakondlik arendusorganisatsioon (Pärnumaa Omavalitsuste Liit)
MATA	maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede
MTÜ	mittetulundusühing
PATEE	programm "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks"
PMN	Põhjamaade Ministrite Nõukogu
POL	Pärnumaa Omavalitsuste Liit
RAM REHO	Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakond
RM	Rahandusministeerium
SAPA	SA Pärnumaa Arenduskeskus
TAI	Tervise Arengu Instituut
TÜ	Tartu Ülikool
ÜRP	üleriigiline planeering